

ACC. N:R M. 13318: 1-4.

Landskap: Småland Upptecknare: J. L. Svensson, Råstorp
Härad: Sunnerbo Berättare: " " " "
Socken: Hejmsjö Berättarens yrke: f.d. hem. ägare
Uppteckningsår: 1957 Född år 1869 i Hejmsjö

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Lilla jul och lille jul afton. s. 1-3
Julklappar och jultomte. s. 3-4.

LUF 47
" 48

Skriv endast på denna sida

ACC. N:R M.

13318:1.

Lille jul och lille jularton

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Kyminnismässodagen är en högtid emellan jul och fastan. Men något vidare
firande mer än för dagen vet jag ej förut. Omvänt vid den här på orten
vid denna dag. Den infaller sål näml. efter jul. Små jul var benämningen
av många före julgävor eller något i den vägen vet jag ej var mycket
vanligt. Fastän det räknas bland de största högtidsdagarna. Lusia da-
gen firades ej heller här förr kan ej minnas den firades på 1800 tal.
På landsbyggen vet jag ej om det firas än ifråga utskäddet och sånt
det är i Skånehälle och städer. Bjunda. Tidigt på sängen har väl före
kommet och varit i bruk sål länge. Tillbaka den var väl mera allmän
på andra trakter. Lusiabred med ljus i kåret och sånt har kommit
på senare tid. Väl har en varit om Lusiafirande överaskad med smör
ostbröd och Brännvin bl. på morgon men långt borta först på 1900 tal
och en skulle inget veta förr det kom. Men på landsbyggen har
aldrig varit bl. städer och samhällen med väl och utstyrt Lusiabred
Skakta på Lusia dagen hörd en i tal om någon bestämd dag för julkakten
var väl i de skatillade när de tuktade djuren var färdiga. Tientliga det kunde
bli något olika. Många höll förr att skakta på by och ej på när för att
fräschhet skulle bli tryggare och inte gå ihop så mycket i stek och kokning

Jul 47098

1

Sag och tid fick ofta bämpas efter slaktaren. För jult var slaktare mycket upptagna
 tagas och höll på varje dag sist i november och december månader fram-
 till jult vid denna till var den vanliga slakttiden på landsbyggen för
 och var vanligt grannar gick till varandra som hjälps och bytt. Det var van-
 ligt med stora svine för på landsbyggen på trehundra kilo och deröver
 slaktad vidt. Många hade två en förärrig och en mindre och en del had-
 de även köttslakt samtidigt. Vid slakten var vanligt kallas och mat
 dryck både före och efter slakten. Slaktaren på senare delen av 1800
 tal var ofta han inte tog någon betänning i pärningar. Men någon
 slaktmat och julkallas var mycket vanligt. Det har för mycket van-
 ligt bland franssar och vänner att göra tjänster åt varandra
 av olika slag utan betänning i pärningar. Det var mycket allmännt
 slakta tidigt på morgonen och börja så tidigt att det var klarat till
 dagen och derav benämningens. Gvinotta. För jult korta dagar och
 mycket som skulle ordnas så skulle detta vara gjort till dagen. Det
 var för vanligt med att slakt på hösten både vin och köttslakt att
 saltades och Torkadis och skulle räcka för året. Och ansågs det ha något
 att säga gick det såhär fram i augusti och september på månadstordagen

Något särskilt firande av kyrkdagen² och dagen var inte mycket vanligt här
och till så. Lusa dagen fick på rätt sätt obemärkt över både för och nu.
Man har hört. Tabas om förengr. adagen och Bärställes öd dag. men vilka
dagar detta var vet jag ej. Men slut dagen på julen är en gammal bemärkt
kelsdag. Kunt eller tingsonde dag. Jul sönd firas mycket abm änt både för
och ärlig med kuller. Kalar och olycks annat. Och förh. var det bestämd dag.
Julen hördes ut. när helas rummet var klätt. Taket med dukar och väggar
med bordsader där syntes det julen var stult. Kett annat än nu tiden.
Julklappar och juttamte. Kvaltängd. det har varit brukligt är ej gått att ge nå
gon bok. på. Men detta som mycket annat har förändrats i oss. Minne
Inom familj och nära släkt. har det väl varit abm änt rätt långt tillbaka.
Men har kommit i helt andra former. juttamte och sånt. hyste en inte
Gävarna är o. mycket olika. väl beroende på familjens medlemsmar. den som
är bara vuxna eller barn. Tomten någon lämplig med god. tag. gäva. Detta
ibland familjer med barn. och ungdom. var ibland äldrel. Kett annat
da. Men väl julklappar. vanligt även bland äldre på senare tid. Kett
olika attend. mot oss ungdom. Men gå ut i byn på julafton var väl vanligt
för många gick för att varje pånå. som skildre ske visade sig.

Och det var många som kunde tala om att de såg och hörde mycket av
olika slag om julkraften. En del människor är begärade med att få
se mycket sånt i förväg och kunde tala om det efteråt när det händer.
Och en del var väl snart beredde mycket på personerna som berättade saker.
Jultomten var vanligt komma efter adventen när familjen var sam-
lad vid bordet för mottagning och andakt. Efter gammal sed och bruk
var väl vanligt med en andaktstund den kvällen med läsning och
sång i varje hem för såvida det var någon vördad för Guds ord och
bruk. Derför julkort började väl här allmunt vid 1880-tal och även Påskkort
besitkort. var mycket allmunt bland ungdomen vid den tiden och framåt
en tid. Och sedan fotograf och förkortningskort blev mera allmunt framåt
intill närvarande tid. Julklappar och gåvor var väl här väl alltid giv-
vits i olika form och värde och med gåvans och mottagarens namn
mest vanligt när det sändes med Gud eller past. Sändes det personligen
behövdes det ej skrivas till någon och sånt har jag varit på handsbygg
den i ens minne. Jag skulle julkapparsinn vet en om min huskägg. Ja
tomten och egendomsig klädsel är och har varit vanligt. Der
framträden är här sig lik ifrån gammalt och närvarande tid.